

Ruzsa Ferenc tudományos életrajza

Született

1957. október 14., Budapest

Egyetem

1977–1978 ELTE filozófia-angol szak

1978–1979 ELTE filozófia-angol-indológia szak

1979–1982 ELTE filozófia-indológia szak

1982 kitüntetéses oklevél: filozófia-indológia szakos előadó
(*Párhuzamok az ókori ind és a preszókratikus görög filozófiában*)

Tudományos fokozat

1995 A filozófiai tudomány kandidátusa
(*A számbavétel versei. Īśvara-kṛṣṇa filozófiája*)

Munkahely

1983–1986 TMB (tudományos továbbképzési ösztöndíjas)

1987–1994 Microsystem (software tanácsadó)

1993– ELTE Ókori és Középkori Filozófia Tsz. (korábban Metafizika Tsz.);
1998– egyetemi docens

1994–2009 A Tan Kapuja Buddhista Főiskola (TKBF)

1997 a Filozófia Tsz. vezetője

2005–2009 főiskolai tanár

2007–2009 rektor

Vendégtanár

1997 József Attila Tudományegyetem, Szeged

2009–2014 Zsigmond Király Főiskola

2013 Universitát Hamburg
(*Intensivkurs Sanskrit: Samkhyakarika*; PhD s MA hallgatóknak)

Nyelvtudás

1996 angol felsőfok C

1998 német felsőfok C

- Szakirodalmat franciául s hindiul is olvas
- A klasszikus nyelvek kozul szanszkritul s paliul olvas konyveden.
- A kutatásaihoz szukseges mertekben elboldogul az gorog, latin, tamil, avesztai, klasszikus tibeti s a kulonfele kozepind (sauraszeni, maharastri, ardhmagadhi s feliratos prakrit) nyelvekkel.

Ösztöndíjak

- 1983–1986 Tudományos Továbbképzési Ösztöndíj
1998–2001 Széchenyi Professzori Ösztöndíj
2002–2005 Széchenyi István Ösztöndíj

Részvétel pályázattal támogatott kutatásban

(a kisebb, utazási és publikációs támogatások nélkül)

- 1996–1999 OTKA T 021224 (Fehér Judit: *Brahmanikus, hindu és buddhista filozófiai, vallási források gyűjtése, filológiai feldolgozása, interpretációja, kiadása*)
2000–2002 OTKA T 32435 (Kelemen János: *Modern metafizikai problémák*)
2001–2004 OTKA T 034446 témavezető (*A vaisésika filozófia alapszövegei*)
2003–2006 OTKA T 043629 (Steiger Kornél: *Klasszikus szanszkrit, görög és latin filozófiai szövegek magyar fordításának elektronikus kezelése*)
2009–2012 OTKA K 75550 (Steiger Kornél: *Morálpszichológia és etika az antikvitásban és a középkorban*)

Oktatás- és kutatásszervezés, bizottsági tagságok

- 1995–2004 ELTE Filozófia Tanszékcsoport Tantervi Bizottság
1996–2000 ELTE Filozófia Tanszékcsoport Szigorlati Bizottság
1997 TKBF Filozófia Tanszék vezetője
1997–2001 TKBF Belső Akkreditációs Bizottság vezetője
1998 TKBF Szervezeti- és Működési Szabályzatát készítő bizottság vezetője
1998–2004 ELTE Filozófia Tanszékcsoport: az írásbeli felvételi tétel előkészítésének koordinátora
2001–2003 TKBF Fegyelmi és Etikai Bizottság elnöke
2004–2007 Magyar Akkreditációs Bizottság Hit- és Vallástudományok Bizottsága
2007–2009 TKBF rektora

Részvétel tudományos folyóiratok szerkesztésében

- 2003–2005 *Keréknymok* alapítása (főszerkesztő-helyettes)
2003–2008 *Keréknymok* szerkesztőbizottsági tag
2006 *Keréknymok* főszerkesztő
2009– *Vallástudományi Szemle* szerkesztőbizottsági tag

Lektori tevékenység

Nyolc megjelent kötetet lektorált, mindegyik ind vonatkozású.

Konferenciák, előadással

- 1997 X. World Sanskrit Conference, Bangalore (India)
- 35. International Congress of Asian and North African Studies, Budapest
- 1999 “Nyelv, megértés, interpretáció”, Budapest
- International seminar “Alexander Csoma de Kőrös and the exploration of Buddhism”, Delhi–Calcutta
- 2000 XI. World Sanskrit Conference, Torino
- “Nyelv, megértés, interpretáció”, Budapest
- 2001 International Seminar “Argument and Reason in Indian Logic”, Kazimierz Dolny (Lengyelország)
- 2003 XII. World Sanskrit Conference, Helsinki
- “Nyelv, megértés, interpretáció”, Budapest
 - International Conference on the Philosophy of Hilary Putnam, Pécs
- 2006 XIII. World Sanskrit Conference, Edinburgh
- “A buddhizmus védikus gyökerei”, Budapest
- 2008 Tudományos konferencia az 1947. évi XXXIII. törvény megszületésének 60. évfordulója alkalmából, Budapest
- 2009 XIV. World Sanskrit Conference, Kyoto
- 2010 “Letting the texts speak. The importance of textual studies in contemporary Indology”, Budapest
- 2011 Conversio – vallástudományi konferencia, Budapest
- 2013 Konferencia Tatár György tiszteletére, Budapest
- Religio(nes) vallástudományi konferencia, Budapest
- 2014 “Istenfogalom és istenérvek a világ filozófiai hagyományaiban”, Budapest
- “A Buddha szavainak értelmezése”, Budapest
 - “The self in the ancient and medieval worlds: Conceptions and practices in China and the West.”, Budapest [csak korreferátum]
 - “Szabad egyház a szabad államban”, Budapest

Tanulmányutak, nemzetközi szimpóziumok és műhelytalálkozók

- 1996–1997 Dél-India (Madras–Bombay), háromhónapos tanulmányút
- 1997 Universitát Wien, kéthetes tanulmányút
- 1999–2000 Academy of Sanskrit Research, Melkote (India), háromhónapos tanulmányút
- 2001 Universität Hamburg, egyhetes tanulmányút
- 2002 First International Intensive Summer Sanskrit Retreat, Csíkszereda (Romania), két het
- Summer University in Spoken Sanskrit, Heidelberg, negy het

2003	Second International Intensive Summer Sanskrit Retreat, Pondicherry, két hét
	<ul style="list-style-type: none"> • Dél-India (Tamil Nadu–Karnataka), másfél hónapos tanulmányút • Summer University in Spoken Sanskrit, Firenze, négy hét
2004	Third International Intensive Summer Sanskrit Retreat, Murzasichle, két hét
2005	École Française d'Extrême Orient, Pondicherry (India), egyhónapos tanulmányút
2008	Fifth International Intensive Summer Sanskrit Retreat, Kőszeg, egy hét
2010	Sixth International Intensive Summer Sanskrit Retreat, Csíkszereda, két hét
2012	Apotha Workshop, Bécs, egy hét

Tudományos munkásság

Magyarországon tudományos igénnyel korábban nem tanulmányozták az indiai filozófiák történetét, az egyetemi oktatásból is teljességgel hiányzott. Egyetemista kora óta ezzel a területtel foglalkozik elsősorban, e témakörből kandidált, oktatását az ELTE-n meghonosította, tíz éve a doktori képzésben is. Munkásságát nemzetközileg elismerik, leginkább a szánkhja filozófia körében.

Néhány alapvető szöveget magyarra fordított és elemzett (*Szánkhja-káriká*, Szadánanda: *Védánta-szára*, Sankara: *Brahma-szútra kommentár*, szutták a páli kánonból). Elkészítette Csandránanda *Vaisésika-szútra kommentárjának* kritikai kiadását az összes ismert kézirat alapján. Jelentősebb eredményei: az ind filozófia eredetének újszerű elmélete; Parmenidész és az upanisadok kapcsolatának bizonyítása; a buddhizmus védikus tradíciók kívül állásának megmutatása; a korai ind logika induktív jellegének feltárása; Dinnága univerzálé-elméletének értelmezése; a klasszikus szánkhja filozófiai és történeti elemzése.

Az ind filozófián kívül foglalkozott klasszikus filozófiai érvek szerkezetének modern logikai rekonstrukciójával (Parmenidész; Canterbury Szent Anzelm ontológiai istenérve); a hagyományos metafizika lehetőségének bizonyításával az analitikus érveléssel szemben; a dravida és az indoárja nyelvek kölcsönhatásával; egy indoeurópai kozmogóniai mítosz ősiségének vizsgálatával; az Ábrahám–Izsák történet egy ind párhuzamával; továbbá írt új szemléletű szanszkrit nyelvkönyvet is.

Oktatás

A felsőoktatás mindhárom szintjén tanít; eddig öt PhD hallgató témavezetője volt, közülük egy már megszerezte a fokozatot.

Főbb oktatott tárgycsoportok:

Indiai filozófia (szánkhja, jóga, védánta, njája, vaisésika, illetve buddhista iskolák)

Indiai vallások (védikus vallás, hinduizmus, buddhizmus)

Európai filozófia (filozófiatörténet, klasszikus metafizika, analitikus filozófia)

Indiai és rokon nyelvek (szanszkrit, páli, avesztai)

Publikációk

Minden megjelent, illetve előkészületben lévő közleménye olvasható és letölthető az academia.edu-n lévő honlapjáról:

<https://elte.academia.edu/FerencRuzsa>

2014. december